

MYTHOS

Jan Smit

MYTHOS

Atleet van de goden

met illustraties van
Erwin Suvaal

© 2018 Jan Smit / Uitgeverij U2pi

Titel: Mythos

Auteur: Jan Smit

Illustraties binnenwerk en omslag: www.cviiontwerpers.nl

Uitgeverij U2pi BV, Den Haag

Website uitgever: www.jouwboek.nl

ISBN: 978-90-8759-767-2

NUR: 300

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande toestemming van de uitgever.

Met dank aan:
Frans Klep, Jan Titulaer en Leo van der Laken

VOORWOORD

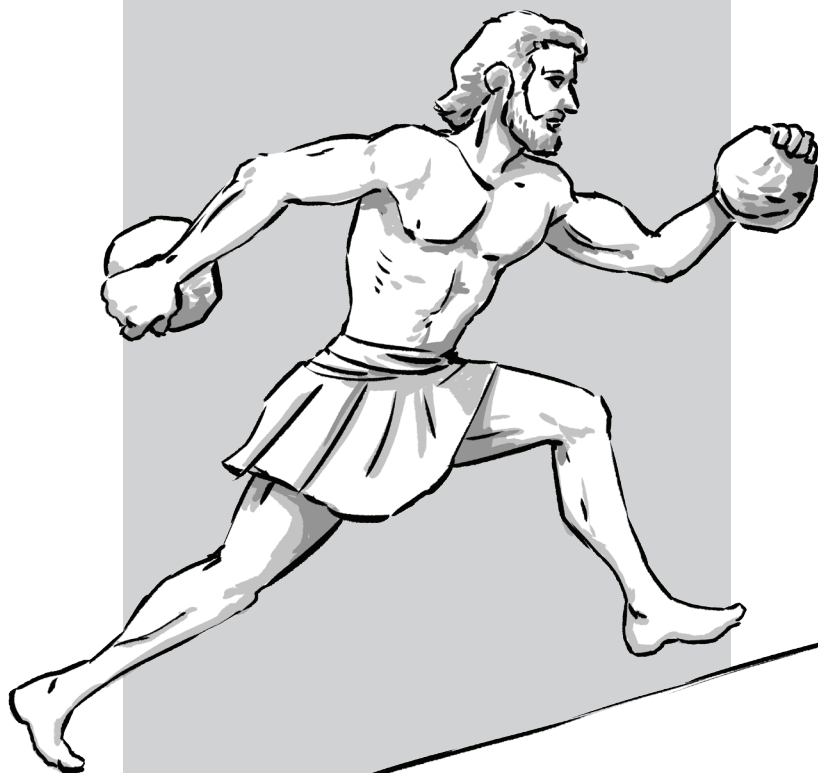
Lermes was een vroegere vijfkampkampioen uit de stadstaat Sparta die na zijn laatste overwinning als elitesportleraar in het kleine stadstaatje Berpolis was neergestreken.

Op zijn oude dag ontdekte hij daar, tijdens een sportdag voor het gewone volk, de prestaties en mogelijkheden van een jongeling met de intrigerende naam Mythos.

In een droom die daarna volgde, kreeg hij opdracht van de godin Hestia de jongen onder zijn hoede te nemen en hem, ondanks Zijn lage afkomst, voor de belangrijke vijfkamp in Olympia, ter ere van Zeus op te leiden.

Boek één

De training

I. DE GEITENHOEDER PASODIS

Mythos zat onder een kromme eik op de top van de rotsachtige verhoging ergens midden in het dal. De gebruinde huid van zijn gespierde lichaam glom van de transpiratie. Hij was voor de vijfde keer met in elke hand een ovale kei naar boven gesprint en zijn ademhaling ging nog iets te snel.

Het was warm onder de strakblauwe hemel en rondom hem was het stil. Alleen ver weg was af en toe het gemekker van een kudde geiten te horen.

De blik van Mythos dwaalde naar het stadion en het gymnasium aan de andere kant van zijn geboortestad. Het prachtige beeld van Hestia stak boven alles uit.

De godin van het haardvuur stond op het dak van de tempel, haar linkerhand op de heup en met haar rechterhand naar het oosten wijzend. Terwijl de jonge atleet naar haar keek, leek ze hem stiekem een knipoog te geven.

*

Zo'n dertig meter van de behoorlijk steile klim verwijderd, kwam Lermes moeizaam van de oude boomstam waarop hij had gezeten overeind. Met een trotse uitdrukking op zijn gezicht stak hij zijn rechtervuist in de lucht.

‘Heel goed gelopen, jongen. Deze sprint was zelfs nog iets beter dan de vorige vier.’

‘Dank u, meester, riep Mythos opgewekt.

Hij ging staan, haalde een paar maal diep adem en veegde de zweetdruppels van zijn voorhoofd. Daarna raapte hij zijn keien op en begon naar beneden te lopen.

Op vrijwel hetzelfde moment kwam er uit het dal naast hem een ruige stevig gebouwde man tevoorschijn. Aan de lange stok die hij losjes in zijn rechterhand hield, kon men zien dat het een geitenhoeder uit Pexis moest zijn.

‘Goedemiddag, Spartaan,’ riep de hoeder. ‘En gegroet, sterke zoon van Antilos de antilopen jager.’

Lermes liep de stoere bergbewoner, duidelijk verheugd, een paar stappen tegemoet.

‘Goedemiddag, Pasodis. Kom je weer eens kijken hoe het met de vorderingen van onze aanstaande vijfkampkampioen van Berpolis en Olympia staat?’

Mythos wachtte tot de mannen in de schaduw van een groepje hoge bomen op de boomstam waren gaan zitten. Toen liet hij zich bij hen op het gras vallen.

‘Onze aanstaande vijfkampkampioen,’ zei Pasodis bijna spottend. ‘Als je die jongen zo blijft afbeulen, faalt hij het volgend jaar bij de testen al.’

Lermes gromde ongeduldig.

‘Van afbeulen is geen sprake, jij domme holbewoner. Wat ik deze door de goden gezonden atleet laat doen heet voor een beschaafd mens training.’

Pasodis grijnsde breed en zei plagend: ‘Ja hoor, vriend. Zo noemen jullie Spartanen dat.’

‘Beste, Pasodis,’ zei Lermes zuchtend. ‘Ik heb je al eens eerder verteld hoe Mythos en ik voor ons einddoel, de vijfkamp ter ere van Zeus, te werk gaan.’

‘Is dat zo,’ deed de hoeder onnozel’

‘Ja zeker. Maar hier komt het nog een keer, jij achtergebleven oermens uit het holentijdperk.’

Mythos ging wat verliggen en glimlachte stil om het gekibbel van

de twee goede vrienden.

‘Het eerste jaar na de Spelen van Olympia, is er door ons voornamelijk op kennis en techniek getraind,’ ging Lermes verder. ‘Het tweede jaar, nu dus, trainen we op kracht en snelheid. Het volgend jaar...’

‘Ja, ja. Ik weet het weer,’ onderbrak de hoeder hem. ‘Het derde jaar gaat Mythos tijdens de testen laten zien wat hij als atleet waard is. Misschien, heel misschien, laten ze hem dan aan de vijfkamp voor Hestia deelnemen.’

‘Niks misschien,’ zei Lermes beslist. ‘Hij gaat die vijfkamp zonder veel moeite winnen.’

De hoeder wendde zich tot Mythos.

‘Wat denk je er zelf van?’

‘Ik vertrouw op mijn leermeester en zal mijn best doen,’ antwoordde de jonge atleet kalm.

‘Tja,’ zei Pasodis onder de indruk. ‘Met zo’n fanatieke en bekende leermeester, en met de hulp van de goden, zal het je waarschijnlijk nog lukken ook als deelnemer op de Spelen voor Hestia te verschijnen.’

‘Juist,’ zei Lermes tevreden. ‘Moet jij trouwens niet eens naar je geiten gaan kijken?’

De hoeder deed onverschillig.

‘Dat heeft voorlopig nog geen haast.’

‘U denkt er wel gemakkelijk over,’ zei Mythos verbaasd. ‘Als er onverwacht een leeuw tevoorschijn komt, rennen ze misschien van angst een ravijn in.’

‘Daar hoeft jij je geen zorgen over te maken. Mijn broer is immers bij ze. Hij wil je niet meer zien oefenen, want hij gelooft niet dat een arme volksjongen de vijfkamp voor Hestia, laat staan die van Zeus gaat winnen.’

Dat geloof komt nog wel,' zei Lermes.

De hoeder keek naar het slanke gespierde lichaam van de jongen die naast hem in het gras lag.

'Heb jij werkelijk bijzondere krachten van de goden gekregen, zoon van Antilos de jager?'

Voordat Mythos hem antwoord kon geven zei Lermes: 'Geef hem maar eens een hand, krachtpatser.'

Pasodis kwam overeind, nam zijn stok in de linkerhand en stak zijn harde eeltige rechterhand uit. Toen Mythos in één snelle beweging ging staan en de knuist beetpakte, kon het vreemde spel meteen beginnen.

De hoeder probeerde zijn jonge tegenstander met een stevige handdruk te laten schrikken. Maar toen Mythos geleidelijk aan wat harder kneep, kromp de geharde bergbewoner plotseling met een luide kreet ineen.

Mythos trok zijn hand geschrokken terug.

'Neemt u mij niet kwalijk.'

'Jou treft geen blaam, jongen. Je bent erg sterk, maar of die kracht van de goden...'

'Verdwijnt,' riep Lermes half lachend.'

Pasodis nam zijn stok weer in zijn rechterhand en zei: 'Tot ziens, vriend uit Sparta en gegroet, sterke zoon van Antilos. Ik wens jullie allebei veel succes!'

*

Mythos wachtte tot de geitenhoeder rond een bocht in het dal was verdwenen. Toen keek hij zijn leermeester aan en zei aarzelend: 'Uw vriend uit Pexis brengt me toch weer aan het twijfelen, meester.'

‘Hoe is dat dan gekomen?’

‘Weet u, meester. Pasodis had het over afbeulen. Ik vind een zware training niet erg, hoewel eh...’

‘Zeg het maar, jongen.’

Mythos aarzelde opnieuw.

Toen vatte moed en zei: ‘Eerlijk gezegd snap ik ook niet goed waarom u mij acht keer met in elke hand een flinke kei tegen dit bergje omhoog laat sprinten.’

‘Je moet toch sterker worden.’

Mythos schudde zijn hoofd.

‘Als mijn kracht werkelijk van de goden komt, zou ik helemaal geen training nodig moeten hebben.’

‘Tja,’ zei Lermes zuchtend. ‘Als je zo eenvoudig denkt, begrijp je er inderdaad weinig van. Waarom dacht je dan dat we zo lang op techniek hebben getraind?’

Toen zijn leerling zweeg verhief de Spartaan zijn stem en zei streng: ‘Omdat zonder enige technische vaardigheid zelfs de sterkste man op een grote wedstrijd als de Spelen voor Zeus ondanks zijn kracht te kort zal komen.’

‘Dat begrijp ik, meester.’

‘Goed, jongen. Jij hebt van de goden een prachtig lichaam gekregen, maar je zult dat prachtige lichaam zelf moeten trainen om het in conditie te brengen.’

‘Waarom juist ik?’

‘Die vraag kan ik niet beantwoorden. De wegen van de goden zijn voor de mensen ondoorgrondelijk.’

‘Dat is waar, meester.’

‘Troost je,’ zei Lermes. ‘Ook ik weet niet waarom de goden mij hebben uitgekozen jou naar Olympia te leiden.’

‘U was een beroemde vijfkampster en daarna een uitstekende

leraar. Natuurlijk wisten de goden dat.'

'Daar zet je me klem!

Mythos spande zijn spieren.

'Toch begint het me allemaal duidelijk te worden, meester. U maakt de trainingen zo zwaar, omdat ik mijn lichaam zelf in top conditie moet brengen. Pas daarna kan ik bij de testen bewijzen dat ik een goede vijfkampster ben.'

Lermes wreef in zijn handen.

'Een goede vijfkampster ben je nu al. De sportleraren van het gymnasium zullen versteld staan en je na de testen direct voor een gesprek uitnodigen.'

Mythos herinnerde zich de voorzichtige woorden van Pasodis en was het niet met zijn leermeester eens.

'U hoorde vroeger ook bij de elite, meester. Wat u zegt klinkt geweldig, maar u weet net zo goed als ik dat de sportleraren veel liever geen volksjongen bij zich in het gymnasium willen hebben. Ze kunnen altijd nog beweren dat mijn atletische prestaties onvoldoende zijn.'

'Dat zullen ze wel uit hun hoofd laten, jongen.'

'Waarom dan, meester?'

'Omdat bijna iedereen bij de testen aanwezig je prestaties op waarde geschat zal hebben. Als de aanwezige leraren zich niet volkomen belachelijk willen maken, kunnen zij je onmogelijk voor deelname aan onze Spelen afwijzen.'

'U zult wel weer gelijk hebben.'

'Vanzelfsprekend, jongen. Maar de vijfkamp voor Hestia is pas het begin. Nadat je die hebt gewonnen staat de weg naar de vijfkamp ter ere van Zeus voor je open.'

Mythos keek zijn Spartaanse leermeester ongelovig met een schuin oog aan.

‘Geloof u echt dat de elite dat zal toestaan?’

‘Er valt niets toe te staan. De winnaar van de vijfkamp voor Hestia gaat namens onze stad naar Olympia. Volgens een ongeschreven wet zal iedere vrije burger van Berpolis zich daar bij neerleggen.’

‘Ook als de winnaar uit het gewone volk komt?’

Lermes maakte een onbestemd geluid.

‘Nou,’ drong Mythos aan.

‘Tja,’ zei de Spartaan weifelend. ‘Bij mijn weten is zoiets nooit eerder in de geschiedenis voorgekomen.’

Mythos sprong overeind.

‘We doen alsof ik onze vijfkamp al gewonnen heb.’

‘Die ga jij ook winnen,’ zei Lermes. ‘Aan het werk nu. Je hebt nog drie keer een sprint naar boven te gaan.’

*

Mythos kneep wat steviger in de keien die zijn handen vulden en maakte zijn passen kleiner en feller. Onder zijn voeten rolden kleine steentjes met kracht naar beneden.

Het was nog heter op de hoge rots geworden en behalve het geluid van zijn voetstappen was er niets te horen. Tussen de rode bloempjes naast het smalle pad scharrelde een marmotje en boven zijn hoofd zweefde een gier.

‘Sterker worden, sneller worden,’ siste Mythos. ‘Ik zal de jury van de testen laten zien dat ook een jongen van het gewone volk hard kan lopen.’

Hij bereikte de top en rustte heel even uit. Daarna begon hij de keien in zijn handen, zonder ze los te laten, krachtig van zich af te stoten. Pas toen de bewegingen langzamer werden, stopte hij en liet zijn belasting vallen.

Mythos ging zitten, tuurde nog eens naar het beeld van Hestia en wachtte tot zijn hart wat rustiger klopte. Toen raapte hij de keien op en liep zo goed als normaal ademend naar beneden.

Lermes ving zijn pupil op.

‘Je deed ontzettend je best, jongen. Toch zag ik iets in je sprint dat me niet helemaal tevreden stelde.

‘Wat was dat dan?’

Lermes boog een stukje naar voren en tikte Mythos met twee vingers links en rechts tegen de knieën.

‘Hoe vaak heb ik je al verteld dat je, ook als je vermoeid raakt, je knieën omhoog moet brengen?’

‘Dat hield ik tot het einde vol!’

‘In werkelijkheid was dat niet zo. Je gedachten waren tijdens de sprint ergens anders.’

Mythos ging naast lermes zitten.

‘U heeft gelijk, meester. Ik zal proberen het de laatste twee sprints beter te doen.’

Hoewel hij verplicht even moest rusten stond de jonge atleet na tien seconden alweer op. Hij pakte zijn keien, liep naar de startlijn en wachtte op de handklap.

Deze keer sprintte hij, net als anders, zo fel hij kon en hield zijn gedachten bij het heffen van zijn knieën. Maar eenmaal boven, kreeg hij het akelige gevoel dat het allemaal veel minder snel was gegaan.

Toen hij na zijn krachtoefeningen teleurgesteld naar beneden ging riep Lermes echter: ‘Een prima sprint, jongen.’

Mythos bleef voor hem staan.

‘Het ging helemaal niet goed, meester.’

‘Toch wel, jongen. Maar je krachten beginnen sinds vanmorgen wat af te nemen.’

Mythos begreep die opmerking van zijn leermeester niet direct en liet zijn wantrouwen blijken.

‘Ik voel me goed, meester. Hoe kunnen mijn krachten dan zijn afgenomen?’

‘Goede vraag. Ik vrees alleen dat mijn antwoord onvolledig moet zijn en tot andere vragen zal leiden.’

‘U maakt me nieuwsgierig.’

De Spartaan liet zich van de boomstam glijden, leunde er met zijn rug tegenaan en sloot zijn ogen.

‘Zodra de mens of een zoogdier zich te veel of te lang achter elkaar inspant, zal het bloed dat door zijn lichaam stroomt, niet meer genoeg zuurstof krijgen. De spieren presteren daardoor steeds minder en geven het ten slotte op.’

‘Wat is zuurstof, meester?’

‘Dat zal ik je later proberen uit te leggen. Het is een filosofie van een grote denker uit Athene.’

‘Hoe weet u dat allemaal?’

‘Ik ben vroeger in veel stadstaten geweest en heb overal iets geleerd. Jouw tijd komt nog wel. Actie nu. Je hebt nog twee technisch goede sprints te doen.’

Mythos maakte een koprol en vertrok.

‘Denk aan je knieën,’ riep Lermes.

‘Ik denk aan de lange loop die straks nog op het programma staat, meester!’

*

Voor de lange loop hadden ze een afstand van ongeveer vijf kilometer rond de steile rotsformatie uitgezet. Het terrein was, op een aantal kleine hobbels na, tamelijk vlak.